

de sol. Soltadament, senti darrera seu el magnetisme d'uns ulls que la miraven, i es girà de cara al ferit. En efecte, aquest la mirava, i en enfrontar-se els dos esgards, sortí de la boca d'ell una paraula plena de patètica estranyesa, amb to d'immens esglai:

— Teresa!...

Trenat el silenci enervador, desfeta la màgica quietud de la cambra per les tres síl·labes articulades pel ferit, la germana Maria se senti tota ella trasbalsada, i, presa d'un estrany astorament, fugí vertiginosa.

Còm giravoltà la pensa del malaurat pacient, tota aquella nit!... Era la primera en que el seu esperit, rebel a llençar-se al misteri afros de l'altra vida, despertava d'aquell ensopiment mortal, d'aquell inversemblant viatge per regions ombrívols, plenes de cingles i abíms esglaiadors que el xuclaven i se l'enduien per cavernes profundes, on les parets s'acostaven i el cloïen i l'afetxagaven, privant-li el respir i esmicolant-li els ossos...

Ara que de prompte havia obert els ulls, no sabia pas cloure'ls de bon grat i feia esforços titànics per a mantenir-los oberts i esguardar aquelles quatre parets i aquell Crist moribund i aquella mitja claror de la llàntia que esmortuïa la blancor de les parets i dels mobles i de la roba del llit.

Quelcom s'havia encastat en el seu magí febrós que el neguitejava dolorosament; un puntet blau brillava en la seva ment, com una claror tot just llucada i desapareguda.

No va adonar-se de que la porta de la cambra s'obria suaument i senti de prompte que unes mans l'acotxaven; era una germana de la Caritat que venia a substituir la germana Maria, vençuda—al dir de la Superiora—per tantes nits de vetlla i tans dies de no tastar aliment de cap mena.

En veure l'infermera, s'obri com un gran finestral en l'ànima del malalt, i aquella mena de record que el turmentava es concretà d'una manera tan violenta, que el cor li va fer un salt. Ell havia vist a Teresa, que el cuidava, absurdament abillada amb la vestidura religiosa... Però, no; la monja que trastejava per la cambra no era pas Teresa; no era ni podia ésser Teresa, la doneta sentimental que uns anys enrera, en els inicis de la seva joventut, havia estat el seu amor, allà, en el poble nadiu, voltat de muntanyes i de rius sorollosos que s'escolen per les pedres ancestrals.

I la seva imaginació, alleugerida miraculosament de les ombres que la turmentaven dies ha, recordà clarament aquell idil·li de joventut, ple d'ingenuïtat i puresa. I se li apareixia Teresa tal com la deixà, amb els ulls plorosos i el cor nuat per aquella despedida, que no semblava pas que havia d'ésser

eterna; recordava també les primeres cartes que a l'Amèrica va rebre, cartes fetes de planys i de sospirs, sovint regades amb llàgrimes de noia enamorada que no sap avenir-se amb el crudel destí. I després, els anys de lluita, al costat de l'oncle solter i reganyós, carregat de manies i de «pesos», que a l'hora de la mort li féu prometre que es casaria amb la filla d'un potentat, amic seu. I passava per la seva imaginació, lúcida en aquells moments, la imatge del seu viure actual, feliç al costat de la seva muller carinyosa i bona mare del seu fill, infant de quatre anys que enjoïava la llar ditxosa del matrimoni. I així, la imatge de Teresa s'anà esblaimant i perdent forma, fins que es va disoldre en un estat de somnolència...

* * *

— No, no era Teresa — es deia mentalment l'Ernest, mentre passejava per les avingudes de castanyers del jardí de l'Hospital, en les dolces hores de la convalescència.

Per a l'Ernest, aquella estranya aparició de la faç de Teresa, no havia estat res més sinó una alucinació del seu esperit conturbat per la febre. I no podia ésser altrement, tota vegada que cap germana de les que ara l'acompanyaven s'hi assemblava pas a Teresa.

Així va passar els dies de convalescent i així va arribar l'hora d'abandonar la Santa Casa.

Era un mati de darrers de maig. Tot just el sol havia tret el cap per la serralada veïna per a tafanejar, a ben segur, els secrets d'aquella vall prodigiosa, quan l'Ernest, al peu del portal de la Casa del Dolor, prenia comiat de les germanes. Calia anar depressa a cercar el tren, puix que el vaixell trasatlàntic que l'havia de dur amb els seus, sortia aquell mateix mati.

Apressadament manifestava a totes el seu agraïment i elles també eren a doldre's de la separació. No en va havien lluitat junts contra la Mort i a l'hora victoriosa d'aquella despedida singular, totes sentien com una recança, gens pecaminosa, en veure l'home forçut i ben plantat que somreïa de joia, amarat de vida i de salut, el mateix que feia poques setmanes havien vist entrar com una desferra, penyora de la Mort.

L'Ernest no va poguer empassar-se dues llàgrimes, que traïren la seva emoció, quan ja en plena carretera es girà a donar el darrer adéu.

Era tan fort el seu trasbals, que no va adonar-se que des d'una finestra alterosa, també la germana Maria, ja convalescent, prenia part en aquell dolorós comiat.

